

tussen Duin & Dijk

Natuur in Noord-Holland, Jaargang 18

2 ● 2019

Provinciale Organisaties Flora en Fauna

Het platform Provinciale Organisaties Flora en Fauna (POFF) is een samenwerkingsverband van vrijwilligersorganisaties die zich bezig houden met natuuronderzoek in Noord-Holland. De POFF wordt gefaciliteerd door de Stichting Landschap Noord-Holland. Ook vrijwilligersorganisaties die vooral gericht zijn op natuurbeheer worden ondersteund door Landschap Noord-Holland.

Doel van de POFF is het stimuleren van natuuronderzoek in Noord-Holland en het bevorderen van de samenwerking tussen de verschillende organisaties. Om deze doelen te bereiken geeft de POFF het blad Tussen Duin & Dijk uit en is er één keer in de twee jaar de Noord-Hollandse Natuurdag. Nieuwe initiatieven van de aangesloten clubs zijn welkom.

Onderstaande organisaties zijn aangesloten bij de POFF en nieuwe vrijwilligersorganisaties kunnen zich melden bij de coördinator.

Bij de POFF aangesloten organisaties:

De Vlinderstichting (vlinders en libellen)

Contactpersoon: Klaas Kaag, Kofstraat 14, 1784 RP Den Helder.
Tel. 0223-630144, e-mail: klaas.kaag@hetnet.nl

Vrijwillige Weidevogelbescherming, Landschap Noord-Holland (bescherming van weidevogels)

Contactpersoon: Nienke Kwikkel, 088-0064479,
n.kwikkel@landschapnoordholland.nl

Noord-Hollandse Zoogdierstudiegroep (NOZOS) (zoogdieren)

Contactpersoon: Jan Wondergem, Sardinië 75, 2721 HA Zoetermeer.
Tel. 06 47356551, e-mail: j.wondergem55@gmail.com

Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN) (vogels)

Contactpersoon: Hans Stapersma, Heereweg 44, 1901 ME Castricum Tel.
06 22684313, e-mail: j.stapersma@gmail.com

Stichting FLORistisch Onderzoek Nederland (Floron) (vaatplanten)

Contactpersoon: Niko Buiten, Spaarne 49 app 1.7, 2011 CE Haarlem.
Tel. 023 5403266, e-mail: nikobuiten@online.nl

Vrijwilligersraad van de Vereniging Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer Water, Land & Dijken (weidevogels en planten in het veenweidegebied, beheer door boeren)

p/a: Slenkstraat 70, 1441 MS Purmerend

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging,

Gewest Noord-Holland (KNNV) (alle soortgroepen)

Contactpersoon: Ruud Maarschall, Tel. 06 53456344,
e-mail: maarschall@me.com

Stichting Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland, afdeling Noord-Holland (RAVON) (reptielen, amfibieën, vissen)

Contactpersoon: Edo Goverse, p.a. IBED/UvA, P.O. Box 93501,
1090 EA Amsterdam, Tel. 020 5257331, e-mail: e.goverse@uva.nl

Abonnementen: Een jaarabonnement kost € 15,-.

U kunt zich aanmelden door een brief of een e-mail met uw naam en adres te sturen naar:

Landschap Noord-Holland
t.a.v. abonneeadministratie Tussen Duin & Dijk
Antwoordnummer 85127
1850 VA Heiloo

- Telefoon: 088-0064400 • info@landschapnoordholland.nl
- Banknummer: NL28RABO 011.91.39.510

Tussen Duin & Dijk is een onafhankelijk blad gewijd aan het onderzoek en de bescherming van de natuur en het landschap in Noord-Holland. Het wordt gemaakt voor en door vrijwilligers met een speciale passie voor natuur. Of die passie nu de hele natuur geldt, of specifiek vogels, vlinders, vissen of vleermuizen, planten, mossen of vossen. Het tijdschrift wordt uitgegeven door de Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna (POFF) en verschijnt viermaal per jaar. Het uitgeven van dit tijdschrift wordt gefaciliteerd door Landschap Noord-Holland.

Redactie: Tom Damm, Antje Ehrenburg,

Koosje Lever, Bert Pijs, Nel Ruitenbeek, Geert Timmermans, Frank Visbeen, Marco van Wieringen, Martin Witteveldt, Miranda Zutt-van der Made.

Vaste medewerker: Jos Zwarts.

Redactieadres: Frank Visbeen,
Blauwpijpstraat 6, 1019 KW Amsterdam.
e-mail: frank.visbeen@gmail.com

Website: www.tussenduinendijk.nl

Redactieraad: Friedjof van den Bergh, Klaas Kaag, Erik Menkveld, Harm Niesen, Pim de Nobel, Kees Scharringa, Thea Spruijt, Johan Stuart, Dirk Tanger, David Tempelman, Mark van Til, Wim Tijsen, Ron van 't Veer.

Vormgeving: Art&Design Bredewold & Buczynski, Haringhuizen.

Druk: Springeruit Drukwerk, Schoorl.

Oplage: 2000.

© Auteursrecht voorbehouden. Overname is slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

ISSN: 1570-7261

Richtlijnen voor kopij: Auteurs dienen zich te houden aan de richtlijnen voor het schrijven van een artikel. Deze richtlijnen zijn te vinden op www.tussenduinendijk.nl, ze kunnen ook worden aangevraagd bij bovenstaand redactieadres.

- Grutto in kruidenrijk grasland. Foto: Bert Pijs.
Achtergrondfoto: Grasland. Foto: Karlijn Schouten.

Opinie

Natuur is grenzeloos

Op 1 februari was het dan eindelijk zover: Nederland heeft officieel haar eigen wolf! Het is een vrouwtje. Ze heeft zich gevestigd op de noordelijke Veluwe en loopt daar al een half jaar rond. Op 19 februari werd al gemeld dat zich in hetzelfde gebied ook een mannetje heeft gevestigd. De verwachting is dat dit jaar de wolven zich gaan voortplanten: de eerste roedel! We gaan er wel aan wennen. En er komen er meer aan. Afgelopen jaren zijn op diverse plekken in Nederland al wolven waargenomen. Ook het aantal schademeldingen bij het Faunafonds, van wolven die schapen hebben gedood, is sterk toegenomen. In 2018 waren er dat 134. Overigens worden er jaarlijks 4.000-13.000 schapen door honden doodgebeten, maar dat terzijde.

Gelukkig zijn we goed voorbereid. Vanaf 2012 zijn er diverse rapporten verschenen over wat te doen als er een wolf in ons land verschijnt en zich hier vestigt. En ter ere van de definitieve vestiging is het Interprovinciaal Wolvenplan voor deze beschermde soort vastgesteld. Toch luiden beschermheren en -vrouwen van boeren, jagers en moeflons, zoals mevrouw Schreijer-Pierik en Baron van Voorst tot Voorst, de noodklok. De wolf moet bestreden worden! Maar die wolf gaat echt wel zijn weg vinden in Nederland, ook in Noord-Holland. De duinen en het Gooi liggen al te lonken als leefgebied. Ecologische verbindingen liggen klaar om deze gebieden te bereiken. Oké, er staan wat rasters her en der om de meeste schade te voorkomen en de wolf te begeleiden. Het mooie is dat de volgende soort alweer voor onze grens staat: de goudjakhals. Dieren houden zich nou eenmaal niet aan grenzen. Dus laat maar komen toch ...

FV

● Rood weeskind. Foto: Klaas Kaag.

3 Een bescheiden weeskind

7 Kruidenrijke graslanden in Noord-Holland

11 Huismussen in de Zaanstreek

● Paartje huismussen. Foto: Jan Stok.

15 Nachtzwaluw: terug van weggeweest?

18 Dalkruid

19 Libellen in Zuid-Kennemerland

● Grutto Foto: Joke Huijser-Spekken.

